

je gazdinstva

glavnom re-
o lovište, na-
od brodarske
a do ušća u
o mali, kanal
vom redu za-
ritu« i »Car-
godine snab-
ma vode, te
povoljne uslo-
vot. Naročito
povoljne uslo-
vom redu ša-
« u priličnoj
voj godini ga-
nu borbu za
o bi se omo-
ksimum zali-

skata, na po-
postoji više
u kojima ima
ako da se u
količine riba-
g korita Be-
boki i nikad
u stvari pri-
prezimi ve-
ovih »bajbo-
krupna riba,
imi, pa se u
za nasadiiva-
u Begej.

j godini, za-
na — člano-
erleza — po-
daleko bolji
i terenu i u
izavale broj-
zadruga.

olova u ovoj
avajuć. Ri-
je povoljne
anuara. tako

da je već u ovom kratkom periodu is-
pumila januarski i dobar deo februar-
skog plana ulova. Pojedini ribari lovili
su u to vreme po 300.— i više kg ribe
dnevno jednom kecom.

Sada, sredinom februara, kada je
ceo teren zaleđen, i dok ne nastupi
prolećna sezona ribolova, sve brigade
gazdinstva bacile su sve svoje snage na
pripremu alata, plovidla, punjenje lede-
nica, kako bi kasnije mogle potpuno da
se posvete isključivo ribolovu.

U zimske dane naročita pažnja po-
klanja se rasplodnom materijalu, koji
se u velikim količinama nalazi po ba-
nama i »bajbocimama«. Jedan deo člano-
va brigade svakodnevno seče otvore u
ledu, da bi se rasplod sačuvao od ugu-
šenja. Među rasplodom nalazi se naj-
više šaramčića, koji će, uz povoljnu vo-
du, do iduće jeseni dostići težinu kon-
zumne ribe.

Da bi mogla u potpunosti odgovoriti
svim postavljenim zadacima, Direkcija
gazdinstva posvetila je od prvog dana
veliku pažnju stručnom uzdizanju ka-
drova. Brigadiri svih brigada pohađali

su u prošloj godini dva kursa (u maju
i decembru), koji su održani pod ruko-
vodstvom Glavne direkcije za ribarstvo,
odnosno Glavne direkcije poljoprivred-
nih dobara II, pod koje se AOR-om
sada nalaze ribarska gazdinstva u NR
Srbiji. Na ovim kursevima, pored upot-
punjavanja stručnog znanja i upozna-
vanja sa sistemima rada i alatima sa
drugih terena, brigadiri su detaljno
upoznati sa brigadnim sistemom rada
u ribolovu.

Gazdinstvo »Tamiš« gradi takođe i
svoj dom za učenike u ribarstvu. Dom
će biti gotov u toku ovog proleća, a
imaće i svoj internat, u koji će biti
primljeno oko 40—50 učenika.

Budući da je 1950. godina — godina
privrednog računa, u gazdinstvu su u
toku veliki organizacioni radovi, koji
će biti u najskorije vreme završeni.

Samo na ovoj bazi — na bazi socija-
lističkog gazdovanja, ribarstvo će se
najpravilnije razvijati i moći će zauzeti
odgovarajuće mesto među ostalim pri-
vrednim granama.

M. V. Mihajlov

VARALICA

Sportsko ribarstvo se sve više razvi-
ja u našoj zemlji. Tisuću sportaša lovi
na razne umjetne meke. Gotovo kod
svakog, nameće se pitanje koja je naj-
bolja meka. U ovom prikazu pozabavit
ćemo se varalicom. Kod lova na vara-
licu često se pripisuje uspeh susjeda
magičnim svojstvima varalice koju upo-
trebljava. Međutim, ako ovo točnije
promotrimo, doći ćemo do drugih za-
ključaka. Varalica je dugoljasti komad
metala obojadicom ili izglaćan (poliran),

koji kada ga vučemo kroz vodu, ili se
vrti oko jedne osovine, ili tetura kao
nešto živo. Često je okićen bojadicama
koncima, bojadicama stalkom, perjem
i sl. Ako promatramo varalicu na nje-
nom putu u vodi ne vidimo nikakove
sličnosti sa kakovom ribom. Često više
slični nakitu za bor ili kakvoj izmišlje-
noj ptici. Sa prirodnom hranom ribe si-
gurno nema nikakove sličnosti. Kad bi
se reagiranje riba grabilica osnivalo
isključivo na vidu, sigurno bi riba gra-

olice sa užasom pobjegla od ovih strašila, koja su tako različita od redovne hrane njihove okoline. Da vidimo zašto se riba grabilica ipak pomami za ovim čudovištima? Prema naučnim istraživanjima nedvojbeno je ustanovljeno, da ribe reagiraju na stanovite boje i oblike. Konrad Herter spajajući hranu sa stanovitim oblicima, uspio je dresirati nekoliko klenova da razlikuju razna tijela kao: kocke, piramide, dalje kružnicu, elipsu, trokut, čak i neka slova (R, L). Na Zoološkom institutu u Göttingenu ustanovljeno je, da ribe razlikuju razne boje, pa čak ultraljubičastu, koju ljudsko oko jedva primjećuje. Francuz Rabaud je ustanovio, da na grgeča vrlo privlačivo djeluje crvena boja, na štuke i salmonide crna i plava boja i uopće boje sa donje skale spektra. Tu je svakako teško generalizirati, jer znamo da kod nas i štuka i pastrva dobro reagiraju na crvenu boju.

Riba, kako je poznato, ne može razlikovati detalje na predmetu koji se kreće. U bistroj vodi razlikuje dobro oblik i boju, što je važno kod izrade varalice. U takovoj vodi dobro je, prema francuskim autorima (Arlen) da imade varalica za grgeča crveni perćin, varalica za štuku da je sivkasta, matirana ili plava, varalica za pastrvu crna, plava ili siva. U mutnoj vodi, naprotiv treba manju prozirnost vode nadomjestiti jako svjetlećim i izglaćanim (poliranim) varalicama. Neki autori pripisuju neefikasnost varalice kod vode u porastu promjeni vibracija vode, pa zbog toga navode da zato varalica ne vrijedi u mutnoj vodi. Međutim u blizini brana i slapova vibracije vode su sigurno jače nego u rijeci kod porasta vode, a varalica je baš na ovakvim mjestima najefikasnija, a ako samo blješteće, jako izglaćane varalice kod takove vode imaju uspjeha; znači, da

samo jako blješteće varalice mogu u mutnoj vodi utjecati na čula naših kratkovidnih žrtava. Mnogi je ribar opazio da riba znade reagirati na varalicu i onda, kada je nemoguće da ju uopće vidi (som, a i druge ribe primaju varalicu u potpuno mutnoj vodi). Štuka se često okrene za varalicom, ili izađe iza panja kod prolaza varalice kad ju uopće nije mogla vidjeti. Znači, da nije vidom, nego nekim drugim osjetilima upozorena da prolazi plijen. To osjetilo je uho i čuvna bočna linija. Riba ovim organima prima razne titraje i valove, koji djeluju u njezinoj okolini. Dokazano je, da riba razlikuje razne zvukove unutar jedne oktave, pa čak iako se razori unutarnje uho ribe, još reagira na niske titraje, te se računa da ih prima bočnom linijom, pa se prema tome označuje bočna linija sporednim organom uha. Ovim organom riba može prihvatiti titraje od 3—13.000 u sekundi. Kako svaka riba koja pliva širi oko sebe titraje i valove, može ju druga riba »čuti«. S druge strane slijepa riba izbjegava zapreke, jer ih osjeća time, što se valovi, što ih ona širi plivanjem, odbijaju od zapreka i time upozore ribu na opasnost.

Da se vratimo na varalicu. Varalica će biti dobra ako širi takove valove, koji su isti kao i oni koje proizvodi ribica u bijegu. Na ovoj bazi vršili su neki Francuzi pokuse, da bi konstruirali idealnu varalicu, koja će širiti iste valove kao ribica u bijegu. Morali su od toga odustati, jer ribica u bijegu širi tako različite valove, da ih je teško proučavati, a s druge strane valovi, što ih širi varalica, ne ovise samo od konstrukcije varalica, nego i od načina kako ribar njome rukovodi. Još jedan momenat je važan kod varalice. Riba grabilica često uopće ne reagira na hranu koja se ne miče, međutim, čim ribica

alice mogu u
 a čula naših
 rogi je ribar
 agirati ma va-
 moguće da ju
 e ribe primaju
 j vodi). Štuka
 com, ili izađe
 ralice kad ju
 znači, da nije
 im osjetilima
 m. To osjetilo
 ja. Riba ovim
 raje i valove,
 kolimi. Doka-
 razne zvukove
 čak iako se
 , još reagira
 ma da ih pri-
 prema tome
 rednim orga-
 n riba može
 .000 u sekun-
 pliva širi oko
 ju druga riba
 ljepa riba iz-
 eća time, što
 ni plivanjem,
 upozore ribu

icu. Varalice
 kove valove,
 proizvodi ri-
 azi vršili su
 bi konstrui-
 će širiti iste
 i. Morali su
 ca u bijegu
 a ih je teško
 e valovi, što
 amo od kon-
 od načina
 . Još jedan
 ralice. Riba
 gira na hra-
 a, čim ribica

bježi, grabilica napada. Tu pojavu vi-
 dimo i kod suhozemnih grabilica, a naj-
 ljepše kod mačke sa mišem. Ovaj re-
 fleks, da napada plijen koji bježi vidi-
 mo i kod sitne životinje i mnogi ribar
 se začudio kad mu je zagrizla riba kr-
 cata hranom. Ovo se može naročito u
 dubokoj vodi na pr. u jezerima iskoris-
 titi tako, da se pustj varalica na dno
 (ako je dno čisto), pričekava se nekoliko
 minuta, te se onda varalica naglim tr-
 zajem povlači. Riba koja na normalno
 vođenu varalicu nije uopće reagirala,
 često se odmah prevama. Prema tome bi-
 lo bi kod lova na varalicu važno prije
 svega varalicu nejednolično povlačiti i
 to ne samo u pogledu brzine, nego i u

pogledu smjera, da tako izazovemo gra-
 bilicu da napada. Iz iskustva znamo, da
 ovo gotovo uvijek važi da sve varalice
 teturaju, dok je kod varalice koja se
 vrti oko osovine važnija pravilna br-
 zina kojom se povlači i dubina, u kojoj
 se vodi varalica. S druge strane ne zna-
 mo da na jednu te istu varalicu jedan
 ribar ulovi, drugi ne, ako promijenjemo
 varalicu desi se često obratan slučaj. Vi-
 dimo, da nije glavno sredstvo varalica,
 nego ručka i način kako se vodi vara-
 lica, brzina itd. Znači, da nema jedne
 apsolutno najbolje varalice koja bi od-
 govarala svakom ribaru, nego je najbo-
 lja varalica ona, koja odgovara načinu
 povlačenja pojedinog ribara. **KM**

PAKOVANJE I PRENOS EMBRIONALNE PASTRVSKE IKRE

Sa razvojem umjetnog uzgoja salmo-
 nida — umjetnog mreštenja i oplodnje
 ikre, uzgoja ikre u inkubatorima, um-
 jetnog uzgoja mlađa i t. d. — početo
 je i sa prenosom pojedinih vrsta sal-
 monida iz jednog kraja u drugi, iz jed-
 ne države u drugu, pa čak i sa jednog
 kontinenta na drugi. Tako je na pr. ka-
 lifornijska pastrva prenesena iz Kali-
 fornije u Evropu. Ovaj prenos kad se
 radi o većim udaljenostima, vrši se is-
 ključivo putem oplodjene ikre.

U zadnje vrijeme u našoj državi, naj-
 više u NR Sloveniji, pakuje se i oda-
 šilje embrionalna pastrvska ikra u do-
 sta velikim množinama, a sigurno je,
 da će se ta količina svake godine po-
 većavati, jer se u svim republi-
 kama izgrađuju novi objekti i uređaji
 za uzgoj nasadnog materijala i kon-
 zumne ribe salmonida, pa će se sa tim

povećavati i potreba embrionalne ikre.
 Osim toga, veliki je interes kod imo-
 stranstva za našu pastrvsku ikru, pa
 nadajmo se, da ćemo kroz kratko vri-
 jeme kad podmirimo svoje potrebe,
 moći da izvažamo ikru u većim koli-
 činama.

Pakovanje i otprema embrionalne
 pastrvske ikre vrlo je osjetljiv posao
 kao što su i svi poslovi oko umjetnog
 uzgoja salmonida. Međutim većina na-
 ših poduzeća, koja danas u glavnome
 podmiruju naše potrebe za pastrviskom
 ikrom, ne posvećuju dovoljno pažnje
 načinu pakovanja i izradi potrebnog
 uređaja za prenos ikre. Manje-više sva
 ta poduzeća imaju vrlo loš uređaj, a
 mnoga kako izgleda, nisu dovoljno upu-
 ćena u način pakovanja i u to u koje
 vrijeme treba spakovati i otpremiti
 ikru obzirom na njezinu starost.